

Aftenens indhold

- Generelle regler
- Klageregler

- Støttemuligheder efter Lov om social service:
  - § 85 – bostøtte/hjemmevejleder, § 100 – merudgiftsydelse og § 102 behandling

- Støttemuligheder efter Aktivloven: § 82 og 82 a – behandling, § 81 - enkeltydelse

- Støttemuligheder efter arbejdsmarkedslovgivningen:
  - Fleksjob, mentor og ressourceforløb
  - Mentor og personlig assistent

Lovgivning

- Lovene - rammelove
- Bekendtgørelser
- Vejledninger
- Skrivelser
- Principafgørelser (Ankestyrelsen)
- Forarbejder til loven

Lovgrundlag for kommunens rådgivningspligt

- Generelle regler:
  - Retssikkerhedslovens § 1 og § 5
  - Forvaltningslovens § 7
  - Lov om social service § 10
- Særlig forpligtelse:
  - Lov om social service §§ 81 og 82

Helhedsorienteret indsats

- Retssikkerhedslovens § 5 – kommunen skal
Behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning
- Forvaltningslovens § 7 – kommunen skal
Yde råd og vejledning indenfor eget område
Videresende henvendelser til andre myndigheder
- Lov om social service § 10 – kommunen skal bl.a.:
Være opmærksom på behov for hjælp efter anden lovgivning
Yde gratis, åben og anonym rådgivning

Andre rådgivningsmuligheder

- VISO – Den statslige viden og specialrådgivningsorganisation –
- (anvendes på Servicelovens område og specialundervisningsområdet)
- DUKH – Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet

Borgerinddragelse

- Retssikkerhedslovens § 4 – sørge for borgerens medvirken i sagsbehandlingen
- Lov om social service § 16 – medinddrage borgeren
- Forvaltningslovens § 8:
  - Bisidder
  - Partsrepræsentant
  - Fuldmagt
- Forvaltningslovens § 9 - Aktindsigt

Bisidder - Forvaltningslovens § 8

- Ekstra øjne og ører – tryghed – ingen taleret (formelt)
- Forbereder og deltager sammen med borgeren i møder om en konkret sag
- Ikke part i sagen
- Kan hjælpe borgeren med at få fremført dennes synspunkter
- Kan tage notater
- Kan anmode om vejledning

- Spørge! Hvor står det? Hvorfor?

- Principafgørelse F-1-07

Partsrepræsentant - Forvaltningsloven § 8

- F.eks. advokat, der repræsenterer borgeren og taler på borgerens vegne på grundlag af en skriftlig fuldmagt.
  - Fører borgerens sag
  - Kan deltage i møder uden borgeren
  - Tager parti for borgeren
  - Kan blive part i sagen
-
- Kommunen kan kræve borgerens medvirken i konkrete situationer
Principafgørelse 65-15

Aktindsigt - Forvaltningslovens § 9

- Omfatter alle dokumenter, der vedrører sagen og indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter (alle forvaltninger har notatpligt – om det der har betydning for sagen)
- Skal gives inden 7 arbejdsdage (§ 16) – med mindre sagens omfang og kompleksitet gør det umuligt.
- Undtagelser:
  - - interne arbejdsdokumenter
  - - (Statsrådsprotokoller, referater af møder mellem ministre mm., hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar mv.)

Borgerens pligter

- Ansvar for sig selv og sin familie
- Skal give de *nødvendige* oplysninger (til at belyse evt. ret til ydelser)
- Medvirke ved sagsbehandlingen

Sektoransvarlighedsprincippet

- Jobcentret er ansvarlig for alt på det arbejdsmarkedsmæssige område – inkl. støtte, hjælpemidler og transport
- Socialforvaltningen er ansvarlig på hele det sociale område/støtte i hjemmet – børn/unge, voksne, botilbud, beskyttet beskæftigelse mm.
- Skole- og uddannelsessektoren er ansvarlig for alt på eget område – inkl. støtte, hjælpemidler og transport
- Sundhedssektoren er ansvarlig for al behandling mm.

Kompensations-princippet

- Borgeren skal så vidt muligt kompenseres for de vanskeligheder og merudgifter, der er en direkte følge af den nedsatte funktionsevne (ikke diagnose).
- Vanskeligheder som andre borgere i samme alder og samme livsvilkår ikke ville have haft
- Indkomst- og formueuafhængig

Klager over *afgørelsen*

- De fleste afgørelser kan påklages
- Borgeren kan anmode om skriftlig afgørelse (Forvaltningslovens § 23)
- Skriftlige afgørelser skal begrundes og vedlægges klagevejledning

Klageinstanser - *afgørelser*

- Ankestyrelsen - afgørelser indenfor hele det sociale område (Lov om social service, Pensionsloven, Sygedagpengeloven, Aktivloven, Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m. fl.)
- Klagenævnet for Specialundervisning - STU

- Ankestyrelsen - principafgørelser
- Folketingets Ombudsmand
- Kommunernes Tilsynsråd

Klagemuligheder

- Det politiske system – sagsbehandlingen
- Ankestyrelsen – 1. instans og ved principielle afgørelser – www.ast.dk
- Folketingets Ombudsmand – www.ombudsmand.dk – både afgørelser og sagsbehandling – først når andre muligheder har været prøvet
- Tilsynet med kommunerne – www.ast.dk/tilsynet
- Evt. borgerrådgiver

Støttemuligheder til voksne - Serviceloven

- LSS § 85 – støtte til voksne til udvikling af færdigheder
- LSS § 100 – merudgiftsydelse til voksne
- LSS § 102 – behandling

Støtte til udvikling af færdigheder - LSS § 85 (bostøtte - hjemmevejleder)

- Betydelig nedsat funktionsevne
- Tilværelse på egne præmisser
- Individuel behovsvurdering
- Uafhængig af boformen
- Hjælp til selvhjælp
- Oplæring/genoplæring af daglige færdigheder

Merudgiftsydelse LSS § 100 - betingelser

- Varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og mellem 18 og folkepensionsalderen (dog ikke pensionister med pension tilkendt før 1.1.2003, med mindre de er tilkendt støtte efter §§ 95 og 96: BPA)
- Konsekvenserne af den nedsatte funktionsevne er af indgribende karakter i den daglige tilværelse og medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger
- Merudgiften er nødvendig og en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og kan ikke dækkes af anden lovgivning (sektoransvar)
- Samlede godkendte merudgifter minimum 6672,- kr. på 12 mdr. (2020)
- Skattefri og indkomstuafhængig

Funktionsevnevurdering - § 100

- Borgerens helbredsmæssige forhold.
  - Borgerens sociale og arbejdsmæssige forhold og
  - Barrierer i det omgivende samfund, som borgeren kan støde imod
-
- Bekendtgørelse nr. 931 af 19/06 2020
  - Vejledning nr. 10280 af 14/12 2017

Eksempler på merudgifter

- Egenbetaling på tilskudsberettiget medicin (til diagnosen/diagnoserne)
- Kost- og diætpræparater (dokumenteret ved f. eks. læge)
- Befordring til arbejde, uddannelse, behandling og fritid
- Nødvendig deltagelse i handicaprelaterede kurser (også evt. børn og andre pårørende)
- Beklædning – særligt tilrettet o. lign.
- Ekstra slitage på tøj/sko
- Ekstra vask
- Huslejetilskud – hvis dyrere bolig grundet den nedsatte funktionsevne
- Forsikringer
- Håndsrækninger – købe ind, pudse vinduer, vaske gardiner, slå græs osv.

Behandling (LSS § 102)

- Betydelig og varigt nedsat funktionsevne
- Nødvendigt for at bevare fysiske, psykiske eller sociale funktioner
- Kræver en særlig indsats eller specialviden
- Kan ikke opnås igennem det offentlige sundhedsvæsen

Støttemuligheder efter arbejdsmarkedslovene

- Sygebehandling – Aktivlovens § 82
- Tandbehandling – Aktivlovens § 82 a
- Enkeltudgifter – Aktivlovens § 81
- Særlig støtte – Aktivlovens § 34

- Fleksjob (LAB §§ 116 og 118)
- Mentor (LAB § 167)
- Personlig assistance til handicappede i erhverv m.m. (Lov om kompensation til handicappede i erhverv § 4)
- Fortrinsadgang ved ansættelse hos offentlige arbejdsgivere m.m. (§ 3)
- "Isbryderordning" – løntilskud til nyuddannede (§ 15 – jfr. LAB § 66)
- Hjælpemidler/arbejdsredskaber/arbejdspladsindretning (LAB §§ 172 og 174)

Sygebehandling m.v. - Aktivlovens § 82

- Hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning
  - Hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne
  - Behandlingen skal være nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunder
  - Der kan kun undtagelsesvis ydes hjælp til udgifter til behandling uden for det offentlige behandlingssystem. Dette forudsætter, at der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og at behandlingen i hvert enkelt tilfælde er lægeligt velbegrunder.
-
- **Tandbehandling – Aktivlovens § 82 a**
  - Hjælp til regninger over 600,- kr.

Enkeltudgifter - Aktivlovens § 81

- Rimeligt begrundede enkeltudgifter
- Hvis egen afholdelse af udgiften i afgørende grad vil vanskeliggøre pågældendes muligheder for at klare sig selv i fremtiden
- Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses.
- Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.
- Hjælp til flytning – Aktivlovens § 85 – samme betingelser

Særlig støtte - Aktivlovens § 34

- Personer, som har været ude for en ændring i sine forhold
- Personer med høje boligudgifter eller høje forsørgerudgifter
- Personen skal modtage integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp eller tilbud efter Lov om en aktiv Beskæftigelsesindsats
- Kommunen skal undersøge, om der kan skaffes en rimelig billigere bolig

- Eksempel: netto-huslejen skal overstige 3100,- kr./mdtl. for en enlig uden børn

Ressourceforløb - LAB § 112

- For borgere under 40 år med komplekse problemer ud over ledighed – undtagen personer med svær sygdom eller betydelig funktionsnedsættelser = åbenbart formålsløst
- Varighed ml. 1 og 5 år
- Indeholde elementer fra Arbejdsmarkedslovgivningen, Serviceloven, Sundhedsloven mm.
- Borgere under 40 år kan tilbydes flere ressourceforløb
- Borgere over 40 år kan tilbydes 1 ressourceforløb
- Ressourceforløbsydelse (særlig ydelse), sygedagpenge (dog max. periode) – eller fortsat førtidspension – uden hensyn til formue eller ægtefælles indkomst

Fleksjob -

Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats § 118

- Under folkepensionsalderen
- Erhvervsevnen varigt og væsentligt nedsat
- Alle aktiverings- eller revalideringsmæssige mm. muligheder skal være afprøvet
- Fleksjobbere gl. ordning fortsætter hidtidige ordning til evt. jobskifte
- Første fleksjob midlertidigt – højst for 5 år for under 40-årige
- Målrettes de svageste
- Fastholdelsesfleksjob
- Ressourceforløb

Førtidspension - betingelser efter Pensionslovens § 16

- Varigt nedsat funktionsevne
- Alle revalideringsmæssige muligheder inkl. muligheden for fleksjob mm. skal være afprøvet
- Mellem 40 år og folkepensionsalderen – med mindre det er åbenbart, at borgeren aldrig vil kunne arbejde
- Ressourceforløb for under 40-årige
- Tværfaglige rehabiliteringsteam

Mentor - LAB § 167

- For at fremme, at personer kan opnå eller fastholde aktiviteter, tilbud, ordinær uddannelse, ansættelse i fleksjob eller ordinær ansættelse, kan der gives tilbud om mentorstøtte.
- Afgørende for at borgeren kan gennemføre eller deltage i tilbud/uddannelse/job
- Ligge ud over, hvad arbejdsplads eller uddannelsessted kan forventes at tilbyde

Personlig assistent - Kompensationslovens § 4 og § 14

- § 4 – Personlig assistent til handicappede i erhverv – herunder job med løntilskud, fleksjob, virksomhedspraktik, seniorjob
- §14 – Personlig assistent til handicappede under efter- og videreuddannelse
- Eksempler på personlig assistance:
  - skabe overblik i arbejdsdagen
  - strukturere arbejdsopgaverne
  - fastholde fokus i arbejdsfunktionen
  - være bindeleddet til kolleger
  - overskue og gennemføre arbejdsopgaver
  - kunne deltage i virksomhedens sociale liv
- Lov om kompensation til handicappede i erhverv, Nøglepersoner mm.: www.star.dk

Støttemuligheder efter uddannelsesreglerne

- SU – ved godkendte heltidsuddannelser
- Specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser (Lov om SPS ved videregående uddannelse § 2) og erhvervsuddannelser
- Handicaptillæg ved videregående uddannelser og erhvervsuddannelser
- Mentor (LAB § 167)

Generelle anvisninger

- Få jævnlig aktindsigt
- Få skriftlige afgørelser (evt. skriftlige ansøgninger)
- Få skriftlige funktionsbeskrivelser ved ophør af tilbud om muligt
- Få udtalelser fra støttepersoner, læge, psykolog mm. om muligt